



AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
İQTİSADİYYAT İNSTİTUTU

ISSN 2707-9309 (Print)
ISSN 2707-9317 (Online)

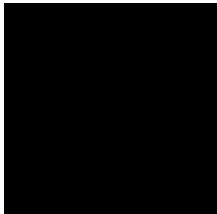
İQTİSADİ ARTIM VƏ İCTİMAİ RİFAH

ELMİ JURNAL

2022, № 2

JOURNAL OF ECONOMIC GROWTH AND SOCIAL
WELFARE

Jurnalın indekslənməsi / Indexed by



İQTİSADİ ARTIM və İCTİMAİ RİFAH

Elmi jurnal. 2011-ci ildən nəşr edilir.

ISSN 2707-9309 (Print)

ISSN 2707-9317 (Online)

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində mətbu nəşrlərin reyestrinə daxil edilmişdir.
Reyestr № 3402

"İqtisadi Artım və İctimai Rifah" jurnalı iqtisadiyyat sahəsində elmi-nəzəri məqalələrin, araşdırma materiallarının müasir dövrün tələblərinə uyğun formatda nəşrini həyata keçirir. Jurnalda Azərbaycanda və dünyada mikroiqtisadiyyat, makroiqtisadiyyat, iqtisadi siyasət, regionların sosial-iqtisadi inkişafı, ətraf mühitin iqtisadiyyatı, aqrar iqtisadiyyat, bank işi, vergi, audit, menecment, marketinq, mühasibat uçotu, gömrük və digər iqtisadi məsələlər elmi-nəzəri baxımdan təhlilə cəlb olunur. Azərbaycanın, eləcə də dünyanın aparıcı iqtisadçı alimlərinin elmi nəzəriyyələrinə, bu nəzəriyyələrin həyatımızın müxtəlif sahələrinə tətbiqinin fundamental nəticələrinə, təklif və tövsiyələrinə geniş yer verilir. Məqalələr Azərbaycan, rus, türk və ingilis dillərində, ildə 4 dəfə dərc olunur. Jurnalda müəlliflərin şəxsi maraqlarını əks etdirən, elmi- nəzəri, praktik nəticəsi olmayan məqalələr qəbul edilmir. Jurnal Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının tövsiyə etdiyi elmi nəşrlər sırasındadır.

© 2022 İqtisadi Artım və İctimai Rifah

ECONOMIC GROWTH and SOCIAL WELFARE

Scientific journal. This journal has been published since 2011.

ISSN 2707-9309 (Print)

ISSN 2707-9317 (Online)

The journal is included in the register of publications in the Ministry of Justice of the Republic of Azerbaijan. Register № 3402

Journal of "Economic Growth and Social Welfare" publishes scientific and theoretical articles, research materials in the field of economics in a format in accordance with modern requirements. The journal analyzes microeconomics, macroeconomics, economic policy, socio- economic development of the regions, environmental economics, agrarian economy, banking, taxation, audit, management, marketing, accounting, customs and other economic issues in Azerbaijan and the world from a scientific and theoretical point of view. This journal covers the scientific theories of leading economists of Azerbaijan, as well as the world, the fundamental results, proposals and recommendations for the application of these theories to various areas of our lives. Articles are published in Azerbaijani, Russian, Turkish and English 4 times a year. The journal does not accept articles that reflect the personal interests of the authors and do not have scientific-theoretical or practical results. The journal is one of the scientific publications recommended by the Supreme Attestation Commission under the President of the Republic of Azerbaijan.

© 2022 Economic Growth and Social Welfare

Təsisçi

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI İQTİSADİYYAT
İNSTITUTU

Baş redaktor

Nazim Müzəffərli (İmanov) – iqtisad elmləri doktoru, professor

Baş redaktorun müavini

Müşfiq Atakişiyev – iqtisad elmləri doktoru, professor

Məsul katib

Kamran Abdullayev – iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Redaksiya heyəti

Abdullayeva R.S. – dosent (Azərbaycan)

Aykaç A.E. – professor (Türkiyə)

Əliyev T.N. – professor (Azərbaycan)

Gülaliyev M.G. – dosent (Azərbaycan)

Hacıyev Ş.H. – professor (Azərbaycan)

Hüseynov T.H. – professor (Azərbaycan)

İsmayılov E.M. – professor, Gürcüstan MEA-nın xarici üzvü (Gürcüstan)

Meznik İvan – professor (Çex Respublikası)

Muradov A.N. – dosent (Azərbaycan)

Muradov Ə.C. – professor (Azərbaycan)

Muradov Ş.M. – professor, AMEA-nın müxbir üzvü (Azərbaycan)

Musayev A.F. – professor, AMEA-nın müxbir üzvü (Azərbaycan)

Müslümov S.Y. – professor (Azərbaycan)

Novruzov V.T. – professor (Azərbaycan)

Nuriyev Ə.X. – professor, AMEA-nın müxbir üzvü (Azərbaycan)

Pey Chanqhong – professor (Çin Xalq Respublikası)

Petr Stepanoviç – professor (Ukrayna)

Satıbalın A.A. – akademik (Qazaxıstan)

Səmədzadə Z.Ə. – akademik, AMEA-nın həqiqi üzvü (Azərbaycan)

Sultanova R.P. – professor (Azərbaycan)

Tsvetkov V.A. – professor, Rusiya EA-nın müxbir üzvü (Rusiya)

Vladimir Papava – akademik (Gürcüstan)

Yüzbaşıyeva G.Z. – professor (Azərbaycan)

Dizayner və texniki redaktor:

i.f.d., dos. Kamran Abdullayev

Redaksiyanın ünvanı: AZ 1143, Bakı şəhəri, H. Cavid

prospekti, 115E-mail: econspaper@gmail.com

<http://www.economics.com.az>

Founder

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF AZERBAIJAN
INSTITUTE OF ECONOMICS

Editor-in-Chief

Nazim Muzaffarli (Imanov) – doctor of economic sciences, professor

Deputy Editor-in-Chief

Mushfig Atakishiyev – doctor of economic sciences, professor

Executive Secretary

Kamran Abdullayev – PhD in Economics, associate professor

Editorial Board

Abdullayeva R.S. – associate professor (Azerbaijan)
Aykach A.E. – professor (Turkey)
Aliyev T.N. – professor (Azerbaijan)
Gulaliyev M.G. – associate professor (Azerbaijan)
Hajiyevev S.H. – professor (Azerbaijan)
Huseynov T.H. – professor (Azerbaijan)
Ismayilov E.M. – professor, Foreign Member of the Georgian NAS (Georgia)
Meznik Ivan – professor (Czech Republic)
Muradov A.N. – associate professor (Azerbaijan)
Muradov A.J. – professor (Azerbaijan)
Muradov S.M. – professor, Corresponding member of ANAS (Azerbaijan)
Musayev A.F. – professor, Corresponding member of ANAS (Azerbaijan)
Muslimov S.Y. – professor (Azerbaijan)
Novruzov V.T. – professor (Azerbaijan)
Nuriyev A.K. – professor, Corresponding member of ANAS (Azerbaijan)
Pei Changhong – professor (People's Republic of China)
Petr Stepanovich – professor (Ukraine)
Satibaldin A.A. – academician (Kazakhstan)
Samadzade Z.A. – academician, Full Member of ANAS (Azerbaijan)
Sultanova R.P. – professor (Azerbaijan)
Tsveikov V.A. – professor, Corresponding member of the Russian AS (Russia)
Vladimir Papava – academician (Georgia)
Yuzbashiyeva G.Z. – professor (Azerbaijan)

Designer and technical editor: Assoc. Prof. Kamran Abdullayev

Address: 115 H. Javid avenue, Baku, Azerbaijan 1143

E-mail: econspaper@gmail.com <http://www.economics.com.az>

MÜNDƏRİCAT / № 2, 2022

Namiq Hümbətov

İqtisadi düşüncədə dövlət müdaxiləsi anlayışının təkamülü 10

Müşfiq Atakişiyev

4-cü sənaye inqilabı və milli iqtisadiyyatın innovasiyalı inkişafı 25

Jalə Mirzəbəyova

Azərbaycanda təhsil sisteminin mövcud vəziyyəti və
rəqabətqabiliyyətliliyin təmin olunması 32

Qəzənfər Süleymanov, Mehriban İmranova

İnnovativ klasterlər və onların yaradılması perspektivləri 41

Svetlana Nəcəfli

Azərbaycanın iqtisadi və inzibati rayonlarında iqtisadi
potensialdan istifadə 53

Nadir Əkbərov

Azərbaycanda iqtisadi artım daşıyıcılarının dayanıqlığı problemi 60

Fərid Babayev

Qida sənayesi müəssisələrinin rəqabətqabiliyyətinin artırılmasında
sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması yolları 73

Seyfəddin Səməndərov

Məhəmməd Hadi yaradıcılığında ictimai-iqtisadi ideyalar 81

Kamran Abdullayev Azərbaycan Respublikasının dəniz nəqliyyatının beynəlxalq reytinginin yüksəldilməsi istiqamətləri	90
Emin İsmaylov, Baxtinaz Danyalova Azərbaycanda rəqabətqabiliyyətli maşınqayırma sənayesinin formalaşması və inkişaf istiqamətləri	106
Kəmalə Dadaşova Müasir dünya iqtisadiyyatın inkişafının əsas xüsusiyyətləri	116
Səbinə Əsədova Azərbaycanın post-konflikt ərazilərində inzibati rayonların iqtisadiyyatının rəqəmsallaşması problemləri	125
Həcər Namazova Gəncə-Daşkəsən və Tovuz-Qazax iqtisadi rayonlarının iqtisadi və innovativ potensialının təhlili	140
Namaz Paşayev İxracın inkişafında xidmətlərlə beynəlxalq ticarətin rolu	152
Günay Rəhimli Azərbaycanda ev təsərrüfatları üçün LES funksiyasının parametrlərinin qiymətləndirilməsi	166
Vüqar Zeynalli Dövlətin pul-kredit tənzimlənməsinin başlıca vasitələri və onun reallaşmasının normativ-hüquqi bazası	175
Leyli Allahverdiyeva Azərbaycanın İKT sahəsindəki inklüzivliyi	185

CONTENTS / № 2, 2022

Namig Humbatov The evolution of the concept of state intervention in economic thought	10
Mushfig Atakishiyev 4th Industrial Revolution and innovative development of national economy	25
Jala Mirzabekova The education system in Azerbaijan and ensuring its competitiveness	32
Gazanfar Suleymanov, Mehriban Imranova Innovation clusters and prospects for their creation	41
Svetlana Nadjafli Use of economic potential in economic and administrative regions of Azerbaijan	53
Nadir Akbarov The problem of sustainability of economic growth carriers in Azerbaijan	60
Farid Babayev The ways of increasing the efficiency entrepreneurial activity to improve the competitiveness of the food industry	73
Seyfaddin Samandarov Socio-economic ideas in the works of Mohammad Hadi	81

Kamran Abdullayev Directions of increasing the international rating of maritime transport of the Republic of Azerbaijan	90
Emin İsmaylov, Baxtinaz Danyalova Formation and directions of development trends of mechanical engineering industry in Azerbaijan	106
Kamala Dadashova Main features of the development of modern world economy	116
Sabina Asadova Problems of digitalization of the economy of the administrative regions of the post-conflict territories of Azerbaijan	125
Hajar Namazova Analysis of economic and innovation potential of Ganja-Dashkesen and Gazakh-Tovuz economic regions	140
Namaz Paşayev The role of international trade in services in the development of exports	152
Gunay Rahimli Evaluation of parameters of LES function for households in Azerbaijan	164
Vugar Zeynalli The main tools of monetary state regulation and regulatory framework for its implementation	175
Leyli Allakhverdieva ICT inclusion of Azerbaijan	185